

HISTÒRIA ■ EL DISSABTE S'ANALITZARÀ EL CAS DE DOTZE REPRESALIATS DE LA COMARCA DEL BAIX EBRE

'Ajuda a difondre la nostra història'

El 'Diari' presentà ahir els fascicles dedicats a les Terres de l'Ebre de la seva sèrie 'Los 100 consejos de guerra del franquismo'

REDACCIÓ

Els alcaldes de Tortosa (Josep Rodríguez Martínez), l'Aldea (Agustí Ventura Pino) i Xerta (Daniel Mayor Martínez), el conegut metge tortosí Primitiu Sabaté, un polèmic personatge amb una biografia 'de pel·lícula' (Manuel Carrozas Borralló), el que fóra president d'ERC a Tortosa (Francesc Cabanes)... tots ells afusellats pel règim franquista després de la Guerra Civil són alguns dels protagonistes del fascicle del proper dissabte de la sèrie del *Diari*: *Los 100 consejos de guerra del franquismo*.

El capítol del Baix Ebre –que sortirà el proper dissabte, dia 25– i els de les tres comarques ebreñques –la Ribera d'Ebre, la Terra Alta i el Montsià– van ser presentats ahir en un acte celebrat al Museu d'Història de Tortosa. L'acte va estar presidit per l'alcalde de Tortosa, Ferran Bel i el director del *Diari*, Josep Ramon Correal.

'Visió global'

L'alcalde de Tortosa, Ferran Bel, va felicitar el *Diari* per una iniciativa «que ajuda a difondre la nostra història, sovint desconeguda». Bel recordà la cruesa de la repressió franquista i el cas de l'alcalde afusellat Josep Rodríguez, que aquest 2014 rebrà un gran homenatge institucional. En aquest marc, remarcà l'èxit de l'exposició dels atacs aeris sobre Tortosa el 1938, inaugurada fa uns mesos al Museu, visitada per més de 4.000 persones i que ha permès fer entendre la «globalitat» dels fets a les noves generacions.

El Museu de Tortosa fou l'escenari, ahir, de la presentació de la sèrie a les Terres de l'Ebre. FOTO: JOAN REVILLAS

LES ALTRES COMARQUES

Els drames familiars

■ En el capítol dedicat a la Terra Alta es parlarà, per exemple, de la doble repressió que van patir localitats com Gandesa o Vilalba dels Arcs. Amb una especial atenció a Vicenç Soro, alcalde de Gandesa. Ell va ser afusellat i la seva dona, Francesca Ubalde, condemnada a cadena perpètua.

Al del Montsià es recordaran casos de persones represaliades d'Ampostà, Santa Bàrbara o Alcanar. I al de la Ribera d'Ebre, finalment, es rescatarà també la doble repressió a la Palma d'Ebre, i un cas especialment tràgic: el de tres germans afusellats el mateix dia.

La sèrie del *Diari*, relatà, «disposa de la mateixa visió global, en aquest cas de la repressió franquista a Tarragona i l'Ebre».

Correal, per la seva banda, va rescatar la història de dos directors del diari republicà *El Poble* –Sebastián Campos Terré i Joan Curto Plana–, que van ser represaliats acabat el conflicte. La persona que els va succeir, l'il·lustre tortosí Josep Subirats Piñana, es va poder salvar perquè era menor d'edat quan va cometre els suposats delictes. Subirats també serà protagonista perquè el fascicle del dissabte inclou una entrevista en què recorda els foscos temps de la repressió.

La presentació de la sèrie va anar, també, a càrrec dels dos coordinadors del treball: l'historiador Xavier Tolosana i el redactor en cap del *Diari* Xavier Fernández. Tolosana va explicar com el treball es basa en les fonts més directes possibles: els propis consells de guerra dels afusellats. Aquestes fonts són, però, completament parcials.

D'aquí que el *Diari* reproduïxi, com va explicar Fernández, els expedients sense entrar a analitzar si estan equivocats o no. «En

cap cas pretenem jutjar. Exposem les acusacions que els van imputar i les seves declaracions de defensa. La veritat, mai no la sabem, encara que la puguem intuir. Però no és missió del *Diari* definir aquesta veritat», va explicar el redactor en cap.

El fascicle narra també la història de Josep Vila Baiges i la seva esposa, Carme Garcia, tots dos

S'inclou una entrevista amb Josep Subirats Piñana, que va estar empresonat

de l'Ametlla de Mar, que van fugir en un vaixell després de l'entrada de les tropes franquistes a la vila. Van decidir tornar perquè no tenien les mans tacades de sang, però va ser un error fatal. Josep va ser afusellat i Carme fou empresonada.